

OVERWINTERENDE DODAAZEN OP DE GROOTE BEERZE.

Al vanaf de bekendtellingen die de vogelwerkgroep organiseerde in de jaren 70 en 80 is het bekend dat er op de Groote Beerze Dodaarzen overwinteren op het stuk ten noorden van Hapert (Cornelissen 1985). Dat bood voor mij een goede gelegenheid om die winterpopulatie te bestuderen met behulp van het ringen van die vogels. In eerste instantie om de vraag te beantwoorden waar die Dodaarzen vandaan komen, maar ook om iets meer over hun overleving en winterverblijf hier te weten te komen.

Ook in het najaar van 2002 zijn we er weer een paar keer erop uit geweest om de aanwezige Dodaarzen proberen te vangen en te ringen: één dag in november en in december op 2 dagen.

Op woensdag 18 december naar het stuk tussen Casteren en Netersel. Hier op traject 3a zaten zeker 7 exemplaren, maar slechts 2 ervan lieten zich in een uur tijd vangen. Dit stuk is voor de Dodaarzen zeer geschikt om te overwinteren maar ze zijn hier moeilijk te vangen. In november vingen we op dit stuk ook twee exemplaren maar dan in twee uur tijd.

Daarom verder naar traject 2 waar we in november ook twee vogels vingen, en waar nu al zeker 3 exemplaren te zien waren. Dat bleken er in totaal 8 te zijn waarvan er 7 gevangen konden worden. De novembervogels waren er niet bij. Wel een eigen ring van november 1998, nu dus al vier winters geleden.

Op vrijdag 20 december gingen we weer naar de Groote Beerze nu naar traject 3b. Daar vingen we in het eerste kwartier al twee Dodaarzen, dus een goed begin. Na een oponthoud met het ringen van twee Waterhoentjes zaten verderop ook nog drie Dodaarzen. Twee ervan konden we vangen, alletwee eigen ringen. Een van vorige winter de andere van vier winters geleden. Deze laatste vogel werd nu al voor de vierde keer gevangen, steeds in verschillende winters maar wel altijd in hetzelfde stukje Groote Beerze waar hij komt overwinteren.

Verder met traject 4. Hier konden we er 5 vangen van de 5 of 6 exemplaren. Tijdens het vangen kwam er nog een IJsvogel voorbij, maar die liet zich niet vangen. Drie van de vijf Dodaarzen waren al geringd, een van drie winters terug, een van vorige winter en een van deze winter namelijk van woensdag 18 december. Deze vogel was dus in twee dagen tijd twee kilometer opgeschoven.

In de drie vangdagen telden we op de stukken beek waar we vingen, samen maximaal 38 Dodaarzen. Daarvan konden we er in totaal 22 vangen. Van die 22 waren er 9 al eerder door mij geringd, allemaal aan de Groote Beerze. Van die 9 was er een van deze winter, vier van vorige winter, een van twee winters geleden, een van drie winters geleden en twee van vier winters geleden. Blijkbaar kunnen de hier overwinterende Dodaarzen een redelijke leeftijd bereiken. Heel frappant is ook de plaatstrouw van de vogels. Ze lijken steeds terug te komen naar hetzelfde stukje Beerze van hooguit enkele kilometers, waar ze eerder hebben overwinterd.

Waar deze overwinteraars precies vandaan komen, is uit terugmeldingen nog maar een beetje duidelijk geworden. Ik heb drie terugmeldingen uit Duitsland, een uit de buurt van het Ruhrgebied de andere twee uit de buurt van Magdeburg/Halle. Mogelijk dat daar het broedgebied van deze Beerze Dodaarzen ligt.

Literatuur:

Cornelissen, H. 1985. Het voorkomen van beekvogels in de Kempen in het winterhalfjaar, 1977-1980. Roodborsttapuit 4(2): 63-102.

Jan Wouters